

ODESÍLATEL:

Ing. Jan Šima
ředitel odboru druhové ochrany a
implementace mezinárodních závazků
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10

ADRESÁT:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Ing. Pavel Pešout
Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11

V Praze dne	3. ledna 2017
Čj.:	89984/ENV/16
Vyřizuje:	J. Zmeškalová
Tel.:	267 122 640

Věc: Stanovisko k výskytu hybrida vlka a psa na Šluknovsku

Vážený pane řediteli,

Ministerstvo životního prostředí obdrželo dne 23. 12. 2016 Vaši žádost o stanovisko k postupu ve věci zjištěného výskytu hybrida vlka a psa na Šluknovsku (č. 89984/ENV/16). Nastalá situace lze stručně shrnout následovně.

V létě 2016 byla v oblasti pozorována 3 vlku podobná štěňata, která se pohybovala v oblasti mezi Rumburkem a Šluknovem. Později bylo jedno nalezeno sražené (byl odebrán a analyzován vzorek DNA), druhé bylo zastřeleno. Poslední zvíře s atypickým fenotypem se nadále v oblasti vyskytuje a bylo fotodokumentováno strážcem NP České Švýcarsko. Západně od Rumburka byla na konci října 2016 nalezena srst „vlka“, která byla opět analyzována pomocí molekulárních metod. Oba vzorky DNA zvířat prokázaly první hybridizaci vlka a psa z oblasti středoevropského areálu rozšíření vlka.

Dle Saského managementového plánu pro vlka se přistupuje z důvodu ochrany druhu k odstranění hybridního jedince z populace, tento jedinec musí být však bezpečně rozpoznán. Program péče (*management plan*) o velké šelmy – vlka, rysa a medvěda dosud v ČR schválen nebyl, ale je v současnosti intenzivně připravován ve spolupráci MŽP a České zemědělské univerzity v Praze a měl by zahrnovat i řešení obdobných

situaci na českém území. Obdobně jako Saský managementový plán také *Guidelines for population level management plans for large carnivores* (Linnell et al. 2008), schválené Evropskou komisí, doporučují ve vztahu k hybridizaci vlka se psem udělat všechna opatření proto, aby byli jedinci v populaci detekováni a z ní odstraněni. Jako nejeftivnější řešení pak uvádí přímé usmrcení jedince. Obdobně je problém řešen i v *Key actions for Large Carnivore populations in Europe* (Boitani et al. 2015), dokumentu připraveném *Large Carnivore Initiative for Europe* (LCIE). Podklady pro odborné stanovisko MŽP jsou také vyjádření odborníků na problematiku ochrany středoevropské populace vlka - konsorcia CEwolf (doc. Hulva, dr. Nowak) a zástupců Mendelovy univerzity v Brně (Lukaš Žák), Hnutí Duha, místní skupiny Olomouc (Miroslav Kutal) a LUPUS German Institute of Wolf Monitoring and Research (Gesa Kluth).

V souladu českou legislativou, zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody krajiny, v platném znění (ZOPK), se na křížence zvláště chráněných druhů nevztahují zákazy stanovené v § 50 ZOPK. Naopak ZOPK omezuje (záměrně) rozšiřování kříženců do krajiny prostřednictvím § 5 odst. 5 a v rámci obecné ochrany druhů dle § 5 odst. 1 klade důraz na omezení "narušení rozmnožovacích schopností druhů". ZOPK nicméně neřeší (kromě případného využití § 5 odst. 1) postup v případě potřeby aktivní regulace výskytu kříženců v přírodě a krajině. S ohledem na výsledky genetických analýz a přítomnost genofondu domácího psa u daného jedince lze v tomto případě doporučit postup v souladu se zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti, a na jedince pohlížet jako na toulavého psa ve smyslu § 14 odst. 1 písm. e) a § 35 odst. 4 písm. e) tohoto zákona.

S ohledem na uvedené skutečnosti, kdy v tomto konkrétním případě byla hybridizace jasně prokázána a zvíře lze identifikovat dle atypického fenotypu, MŽP doporučuje přistoupit k odstřelu daného jedince z důvodu zachování genetické integrity středoevropské populace vlka obecného v ČR i Německu. Toto opatření je nutné realizovat co nejdříve, vzhledem k riziku dosažení pohlavní zralosti jedince, jeho možnému dalšímu křížení a zvýšené migrační aktivitě v souvislosti s rozmnožováním. Na území NP lze provést odstřel v rámci výkonu práva myslivosti, resp. dle uvedených stanovení zákona o myslivosti, a v navazujících honitbách je pak nutné postup koordinovat s mysliveckými hospodáři. Důležitou podmínkou odstřelu je správná identifikace jedince, proto je shodně s Vaším návrhem žádoucí u odstřelu přítomnost odborníka (M. Kutal – Hnutí Duha, R.

Neckář – Správa NP České Švýcarsko nebo L. Žák – Mendelova univerzita v Brně).
Zásadní je také odebrat z odstřeleného jedince vzorky pro následnou DNA analýzu

V případě jakýchkoliv nejasností kontaktujte prosím RNDr. Janu Zmeškalovou, tel.
267 122 640.

S pozdravem

Na vědomí:

Správa NP České Švýcarsko